



Alle vogels tellen

TEKST NADJA JANSMA

Het Hoge Bergse Bos bij Bergschenhoek. Wandelend in een heerlijk lentezonnetje worden we verblijd met fitis, roodborst, zwartkop, rietgors en rietzanger. Er flitst zelfs een ijsvogel voorbij en in een bosje verschuilt zich een paartje ransuilen. Geloof het of niet: dit is werk. Voor de grote Vogelatlas. Vogels tellen is belangrijk, maar vooral ook leuk.

De vierde Vogelatlas van Sovon is in de maak! Honderden vrijwilligers gaan de komende jaren ongekend gedetailleerd 'alle' vogels van Nederland in kaart brengen. Hóe, dat laten Jan Mudde en Jesse Keyzer van Natuur- en Vogelwacht Rotta me deze morgen zien. Het bos in recreatiegebied Rottemeren waar de mannen tellen, valt in blok 37-28: één van de 1685 atlasblokken in Nederland. "Die blokken zijn vijf bij vijf kilometer groot," legt Jan uit. "Ieder atlasblok bestaat weer uit 25 hokken van één vierkante kilometer. Binnen deze kilometerhokken zijn steeds acht

hokken volgens een vast patroon aangewezen voor methodisch onderzoek: het 'gouden grid'. Die tellen we extra intensief. De andere zeventien mogen iets soepeler gescand worden." Jan is behalve teller ook districtscoördinator. "Van de 85 atlasblokken in mijn regio, Zuid-Holland noord, heb ik er vijftig onder mijn hoede. Ik werf en begeleid de tellers en controleer de resultaten. De dekkingsgraad is op een haar na honderd procent, want ik heb maar twee atlasblokken waar geen teller actief is."

Elke vogelaar kan meedoen

Dit leuke werk is niet eens voorbehouden aan specialisten. Iedereen die de Nederlandse vogelsoorten kent, kan op allerlei leuke, laagdrempelige manieren meewerken aan deze atlas. "Als je geen heel atlasblok wilt tellen, kun je ook een 'los' kilometerhok in 55 minuten tellen. Of, zoals wij vandaag doen, een uitgebreide punttelling: op een vast punt in het midden van een kilometerhok twee keer vijf minuten alle waargenomen vogels op een kaart intekenen." Sovon neemt trouwens ook aanvullende waarnemingen mee, zoals 'losse' meldingen op www.waarneming.nl. Die zijn dus van grotere waarde dan wel eens gedacht wordt.

Broodnodig voor bescherming

Terwijl we naar het middelpunt van 'ons' kilometerhok wandelen, dat tussen de gebouwen van een buitensportcentrum ligt, vertelt Jan over het belang van deze atlas. "Gegevens over de vogelstand spelen op allerlei gebieden een rol. Bij natuurbeleid, in beschermingskwesaties, bij terreinbeheer of de planning van infrastructurele projecten." De eerste landelijke verspreidingsatlas van Nederlandse broedvogels stamt uit 1979, de derde en tot nu toe laatste verscheen in 2002. Doelstelling van de Vogelatlas is het vastleggen van de aantallen en actuele verspreiding van alle broed- en wintervogels. Ook belangrijk is het stimuleren van de instroom van nieuwe vogeltellers. >>

FTIS Marcel van Kommen/FotoNatura



DE NIEUWE VOGELATLAS UW BIJDRAGE TELT



foto: Simone Best

Robert Kwak, Hoofd bescherming bij Vogelbescherming Nederland, vraagt u te helpen.

"Vogelpopulaties zijn altijd in beweging; daarom moet je inventariseren. Als we de aantallen en trends goed kennen, weten we hoe en waar we onze beschermingsprioriteiten moeten leggen. De atlastelling van Sovon is voor Vogelbescherming dus heel belangrijk. Zo zag je in de vorige atlas dat onze moerasvogels er slecht voor stonden. Daarom voerden we het *Beschermingsplan Moerasvogels* uit. In de nieuwe atlas zullen we zien dat dit geholpen heeft.

De nieuwe data helpen bij het bepalen van onze beschermingsactiviteiten, maar ook bij onze lobby in Den Haag en bij overleg met boeren en natuurbeheerders. Daarom werken wij intensief samen met Sovon en steunt Vogelbescherming de atlas financieel. Voor effectieve bescherming zijn de gegevens die de duizenden vrijwilligers verzamelen van grote waarde. Zo'n Vogelatlasproject kost veel geld en daarom vraag ik u om ons te helpen.

Dat kan met een bijdrage op rekening 65 65 00 t.n.v. Vogelbescherming Nederland. Dank u wel!"

Geven aan Vogelbescherming en andere goede doelen kan veel slimmer. Regel nu uw fiscale voordeel!

Voordelen van onze online procedure

- In een kwartiertje uw jaarlijkse giften fiscaal voordelig geregeld
- U hoeft niet zelf naar de notaris
- Eenvoudige administratie (slechts 1 akte voor meerdere goede doelen)
- Het kost u niets
- Bereken uw fiscale voordeel op www.vogelbescherming.nl/schenkservice



NIEUW! SchenkService

Onze online SchenkService biedt de mogelijkheid om in één akte naast Vogelbescherming ook andere goede doelen te begunstigen. Daarmee kunt u de komende vijf jaar of langer uw vaste goede doelen ondersteunen voor minder geld, of leuker nog, meer geven voor hetzelfde geld.

Het kost u niets

Bij een schenking vanaf € 100 per jaar nemen Vogelbescherming en de andere begunstigde goede doelen de kosten voor hun rekening. Het kost u dus niets.

Meer informatie: bel 030-693 77 29 of mail naar jaap.hijmans@vogelbescherming.nl

Meer geven aan Vogelbescherming voor hetzelfde geld...



Kijk op www.vogelbescherming.nl/schenkservice

Vogelbescherming Nederland is door de belastingdienst aangewezen als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI). Hierdoor zijn uw bijdragen aan Vogelbescherming fiscaal aftrekbaar.



Jong bloed gewenst!

“De gemiddelde leeftijd van de huidige tellers is hoog; de meesten hebben de pensioenleeftijd al bereikt. Dat betekent dat als we over tien jaar een nieuwe Vogelatlas willen gaan maken, we dat met deze ploeg niet redden. Inventariseren doe je toch voornamelijk op het gehoor, daarnaast zijn de meeste gebieden niet geschikt voor rollators”, grapt Jan. Hij is daarom binnen de Natuur- en Vogelwacht actief bezig om jongeren te interesseren. Jesse Keyzer is met zijn 22 jaar één van hen. Waarom doet hij dit? “Toen ik veertien was wees een oom me een scholekster aan en toen was ik om.”

Honderd manjaren werk

Voor alle tellers is het inventariseren voor de Vogelatlas een alibi om geregeld naar buiten te gaan. Om jaarrond te genieten van vogels en je te verdiepen in de vogelhobby. Jesse

Voor alle tellers is het inventariseren een mooi alibi om geregeld naar buiten te gaan.

behoort inmiddels tot de *diehards*; hij is nu hoofdteller van atlasblok 37-27. Hij steekt heel wat uren in het tellen en hij is niet de enige; Sovon schat in dat er meer dan honderd manjaren voor de atlastellingen nodig zijn! Uiteindelijk valt de oogst op ons telpunt wat tegen. Drie kauwen, een houtduif, twee zingende tjiftjaffen en twee koolmezen is alles wat we in de tien minuten van de telling zien. Maar ook zij doen mee voor de Vogelatlas. Want alle vogels tellen! •